Bijlage 3: Onderbouwing en uitwerking advies

Focus op installaties binnenshuis en niet op houtstook buitenshuis.

Overlast van rook door het stoken van kachels binnenshuis vindt voornamelijk plaats in de winter. De overlast van houtstook buitenshuis (barbecue/buitenhaard/vuurkorf) vindt vooral plaats in de zomer. We focussen op het stoken binnenshuis aangezien de motie zich hier ook op richt.

Huidige situatie

- Gemeente Assen is als deelnemer verbonden aan het Schone Lucht Akkoord.
- Volgens het RIVM ligt de uitvoering van het Schone Lucht Akkoord op schema maar neemt het aandeel houtrook toe.
- Houtstoken is toegestaan en er is geen wet en regelgeving om houtstoken te verbieden noch (op eenvoudige wijze) te kunnen handhaven.
- Aanschaf en installatie van houtkachels is vergunning vrij.
- Als gemeente krijgen we jaarlijks diverse klachten over houtrookoverlast.

Het Schone Lucht Akkoord en cofinanciering door middel van subsidie

Gemeente Assen heeft zich aangesloten bij het Schone Lucht Akkoord. Het doel van het Schone Lucht Akkoord is om de luchtkwaliteit in Nederland permanent te verbeteren. Het is een akkoord tussen Rijk, provincies en een groot aantal gemeenten. Samen streven de deelnemende partijen naar een gezondheidswinst van minimaal 50 procent in 2030 ten opzichte van 2016. Inmiddels hebben alle 12 provincies en al bijna 90 gemeenten het akkoord getekend. Deelnemers kunnen cofinanciering krijgen voor projecten via de Specifieke Uitkering Schone Lucht Akkoord (SpUkSLA).

Gezondheidsklachten door houtrook

Bron: Houtrook en gezondheid | RIVM) en Gezondheidseffect van houtrook bewezen | RIVM:

Bij de verbranding van hout in kachels, haarden en vuurkorven komt een mengsel aan stoffen vrij. De uitstoot kan sterk verschillen tussen verschillende typen kachels, het gebruikte hout en tussen gebruikers. Mensen kunnen binnen- en buitenshuis met houtrook in aanraking komen. Lokaal kan de luchtverontreiniging bij windstil weer hoog oplopen.

In algemene zin is houtrook schadelijk voor de gezondheid. Gezondheidseffecten hangen af van de mate waarin wij met rook in aanraking komen, onze fysieke gesteldheid en de samenstelling van de rook. Daarnaast zijn er ook mensen die aangeven geurhinder te ondervinden van houtrook.

Mensen met bestaande luchtwegaandoeningen, hart- en vaatziekten, ouderen en kinderen behoren tot de gevoeligste groepen van de bevolking. Zij kunnen meer en eerder klachten ontwikkelen als zij met houtrook in aanraking komen. Deze gezondheidseffecten zijn niet specifiek voor houtrook en worden ook gevonden bij bijvoorbeeld luchtverontreiniging door verkeer.

Postadres
Postbus 30018, 9400 RA Assen
Stadhuis
Noordersingel 33, 9401 JW Assen

Telefoon
14 0592
Fax
(0592) 366 595

E-mail
info@assen.nl
Internet
www.assen.nl

Bank
NL28BNGH0285000497
t.n.v. Gemeente Assen

Wilt u bij een reactie op deze brief het kenmerk en de datum vermelden?

In houtrook zitten verschillende stoffen, waaronder fijn stof, koolmonoxide, verschillende vluchtige organische stoffen, PAKs, Polycyclische aromatische koolwaterstoffen en roet. De uitstoot van fijn stof door houtstook is in Nederland bijna half zo groot als die van wegverkeer. De fijn stof uitstoot van wegverkeer neemt af, terwijl de uitstoot door houtrook toeneemt.

Wetenschappelijk onderzoek heeft bevestigd dat houtrook leidt tot gezondheidsklachten. Inademen van houtrook kan vooral leiden tot kortademigheid in rust en extra medicijngebruik. Er is geen eenduidig bewijs gevonden voor aantasting van de longfunctie. Dat concluderen onderzoekers van RIVM, TNO, GGD (Gemeentelijke Gezondheidsdienst) Amsterdam en Universiteit Utrecht.

Communicatie

Er worden door de gemeente Assen al diverse communicatiemiddelen ingezet en voorbereid over hoe je het beste hout kunt stoken, zowel voor het houtstoken binnen als buiten. Deze zullen we in de pilot verder uitbreiden.

- Er is een houtstook flyer met tips over het schoner binnen en buiten stoken
- In het Duurzaamheidscentrum Assen is een informatiehoek over houtstoken
- Er is informatie te vinden op de website van het Duurzaamheidscentrum Assen: https://duurzaamheidscentrumassen.nl/schone-lucht
- Bij het Duurzaamheidscentrum Assen wordt er een educatieprogramma opgesteld voor onderdelen vanuit Het Schone Lucht Akkoord dat hieraan kan bijdragen;
- Zodra er een RIVM Stookalert uitgaat in onze regio, wordt deze gedeeld via het Twitter-account van Gemeente Assen. Daarbij verwijzen we voor meer informatie naar de pagina over hout stoken op de website van het Duurzaamheidscentrum. NB: Het delen van deze berichten levert altijd veel reacties op – uit voorzorg hebben we daarom een aantal veelgestelde vragen en antwoorden voorbereid. Aan de hand hiervan, kunnen we reageren op binnenkomende vragen.
- Via social media en de Berichten van de Brink delen we in het najaar stooktips.
- Nog te doen: stookalert delen via alle social media, niet alleen via Twitter

Klachten

Klachten over houtstook worden niet altijd als zodanig specifiek geregistreerd en ook niet per wijk. Daarom kunnen we niet bepalen of er uit bepaalde wijken meer klachten komen dan andere.
We hebben wel de indruk dat er meer meldingen worden gedaan vanwege het ondertekenen van het Schone Lucht Akkoord door de gemeente, want enkele klagers verwijzen hiernaar.

Jaar	Locatie	Kanaal	Aantal
Vanaf 2020	Pittelo / Lariks / Noorderpark	Wijkbeheerders	3
Vanaf 2020	Onbekend	KCC	8
2020	Onbekend	Vergunningverleners en BVO	25
2021	Onbekend	Vergunningverleners en BVO	25
			Totaal = 61

Aantal meldingen van houtstook overlast over de periode 2020 - 2021

- In de pilot verwachten we meer klachten vanwege meer aandacht voor houtstook en we zullen de registratie van klachten verbeteren (incl locatie, datum, aard)

Handhaving

Voor houtstook door particulieren zijn geen normen gesteld. Dat wil zeggen dat er geen wettelijke grondslag is die houtstoken verbiedt. Als er bij de gemeente een melding wordt gedaan, wordt er eerst gevraagd zelf de veroorzaker van de overlast hierop aan te spreken. Als ze er samen niet uitkomen, kan men een verzoek om handhaving indienen. Als er een handhavingsverzoek wordt ingediend of wanneer er meerdere meldingen binnenkomen over één adres, wordt er verdere actie door de gemeente ondernomen.
Er zijn twee manieren waarop handhaving kan plaatsvinden. Beide zijn arbeidsintensief.

1. Op basis van het Bouwbesluit 2012, artikel 7.22. In het artikel staat dat wanneer het stoken van hout leidt tot hinder voor de omgeving of verspreiding van schadelijke stoffen, er sprake kan zijn van een overtreding. Burgemeester en Wethouders hebben de taak om in geval van een indicatie van overtreding van dit artikel handelend op te treden. Dat handelend optreden bestaat in eerste instantie uit het verifiëren van de overtreding en indien de overtreding wordt vastgesteld, het (laten) treffen van maatregelen die de overtreding tenietdoen.

   Er zijn ook voorschriften in het Bouwbesluit 2012 opgenomen over technische aspecten van een rookgasafvoerkanaal en de opstelplaats van een open verbrandingstoestel. Deze verschillen voor nieuwbouw en bestaande bouw. Ze zijn niet zozeer gericht op overlast voor omwonenden, maar op verschillende veiligheidsaspecten. Enkele voorbeelden zijn art. 2.59, 2.60, 2.64, 2.65, 3.48-3.61, 7.9 uit het Bouwbesluit 2012.
   Er geldt ook een verbod op het stoken van afval of bewerkt hout. De Wet milieubeheer staat niet toe om afvalhout te verkopen als stookhout. Het is ook niet toegestaan om afval in een open haard of houtkachel te verbranden.

2. Op basis van APV. Er moet dan sprake zijn van overlast. Volgens de APV mag je geen overlast of hinder veroorzaken maar er zijn geen (landelijke) grenswaarden waarmee vastgesteld kan worden wanneer er sprake is van overlast.

Begrenzing gebied pilot

Geadviseerd wordt om de pilot te laten gelden voor de hele gemeente Assen. En niet te beperken tot 1 of enkele wijken. We hebben bijvoorbeeld geen zicht of bewoners van 1 of meer wijken extra hinder ondervinden. Hoewel de focus vanuit de gemeente positief is, kan dit door de inwoners van de betreffende wijk toch als negatief worden ervaren. En verder zegt het RIVM het volgende over buurtblootstelling:
Het onderzoek laat zien dat er een verband is tussen gezondheidsklachten en de aanwezigheid van houtrook. Bovendien blijkt de blootstelling op de verschillende onderzoeklocaties vergelijkbaar. Dat betekent dat het effect veel minder lokaal is dan de onderzoekers dachten. Voor de aanpak van gezondheidsklachten door houtrook moet dus gekeken worden naar een groter gebied en niet alleen naar afzonderlijke bronnen van houtstook vlakbij. (Bron: Gezondheidseffect van houtrook bewezen | RIVM).

Evaluatie

Dit is een onderdeel van de motie. Om na te gaan of de pilot succesvol is geweest is het noodzaak om te evalueren. Voor de subsidie aanvraag is een onderbouwing voor (indirecte) verlaging van emissies of gezondheidswinst vereist.

Een effectmeting van de pilot is lastig. Het succes/rendement van de pilot zullen we bepalen aan de hand van het aantal deelnemers aan de subsidieregeling en workshops, en het totale besteedde subsidie bedrag, het aantal meldingen houtrookoverlast, het aantal informatiemomenten (Krant/ Website/ Social Media, Flyers) en het aantal bereikte inwoners/ leerlingen (d.m.v. educatieprogramma Duurzaamheidscentrum Assen).